

ВІДГУК

офіційного опонента Нітенко Ольги Валеріївни, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри іноземних мов
Воєнно-дипломатичної академії імені Євгенія Березняка
на дисертаційне дослідження Гунько Любові Олександрівни
«Професійна підготовка магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики у вищих навчальних закладах КНР», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки

Актуальність теми дисертаційної роботи

Реформування вищої освіти України спрямоване на досягнення результатів світового рівня у професійній підготовці магістрів для різних галузей діяльності розвиненого суспільства.

Науково-технічний прогрес у світі є ресурсом соціально-економічного, освітнього й культурного розвитку людини і доступний для використання незалежно від країни або мови, якою викладено його результати.

Доступ людства до новітніх науково-технічних знань, що акумулюються в різних країнах світу, належить забезпечувати фахівцям із іноземної мови та прикладної лінгвістики, тому особливої актуальності набуває проблема підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтелектуально розвинених професійних фахівців із іноземної мови та прикладної лінгвістики в Україні. У контексті сучасної освітньої парадигми та соціальної ситуації висуваються нові вимоги до професійності таких фахівців.

Економічний і науково-технічний потенціал високорозвиненої держави Китай та світові інтеграційні тенденції у вищій освіті зумовлюють інтерес українських вчених до вивчення досвіду професійної підготовки магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики в університетах КНР. Дисертанткою справедливо зазначено, що на даний час недостатньо досліджена проблема професійної підготовки магістрів із цієї спеціальності. Дисертаційне дослідження спрямоване на розв'язання реальних проблем в

сучасній професійній освіті таких фахівців. Отже, актуальність представленої дисертаційної роботи Л. О. Гунько «Професійна підготовка магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики у вищих навчальних закладах КНР» не викликає сумнівів.

Викладені аргументи переконують в актуальності та своєчасності дисертаційного дослідження Гунько Л. О., предметом якого обрано зміст, форми і методи професійної підготовки фахівців з іноземної мови та прикладної лінгвістики на магістерському рівні в КНР.

***Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків
і рекомендацій, сформульованих у дисертації***

Детальне ознайомлення з текстом дисертації Л. О. Гунько дає підстави стверджувати, що підхід дисертантки до проблеми професійної підготовки магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики в університетах КНР відзначається фундаментальністю, ґрунтовністю дослідження. Варто відзначити правильну структурованість роботи, логічність викладу, якісне оформлення наукового апарату роботи.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, забезпечується кількома чинниками: широкою різноманітністю опрацьованої літератури вітчизняних та китайських вчених, вибором структури дисертації, що дає змогу зрозуміти й сприйняти логіку наукової роботи та апробацію результатів дослідження на наукових і науково-практичних конференціях.

Слід відзначити, що на основі системного аналізу проблеми Л. О. Гунько розробила логічну структуру дисертації. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Дисертантка на високому рівні обґрунтувала вибір теми, визначила мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження. Широкий спектр використаних джерел (351позиція), із яких значна частина англійською та китайською мовами (228 позицій), свідчить

про інтенсивну науково-пошукову роботу, що сприяла проведенню об'єктивного аналізу досліджуваної проблеми.

Справляє позитивне враження джерельна база роботи. Слабка розробленість вітчизняною педагогічною наукою проблематики підготовки магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики в університетах КНР спонукала дисертантку звернутися до численних іншомовних джерел. Видання, включені до списку використаної літератури, насамперед зарубіжної, свідчать про ґрунтовне опрацювання проблеми, і високий рівень наукової підготовки авторки, її наукову зрілість.

Вірогідність та наукова новизна одержаних результатів

Оцінюючи найважливіші здобутки дисертаційного дослідження, варто вказати на наступні результати, що мають вагому наукову новизну.

По-перше, заслуговують наукової уваги виявлені основні принципи організації професійної підготовки магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики в університетах КНР, а саме системність, гуманізм, інноваційність, гнучкість, модульність та неперервність.

По-друге, цінним з педагогічної точки зору є визначення особливостей організації професійної підготовки магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики в КНР, як-от: диверсифікація освітніх програм, дипломів, кваліфікацій й спеціалізацій; забезпечення вільного вибору індивідуальної освітньої траєкторії; запровадження якісних механізмів моніторингу академічних результатів; гнучкість та інноваційні форми и методи навчання; раціональна організація самостійної і науково-дослідної роботи тощо.

По-третє, цінним у теоретичному і практичному аспектах є запропоновані в роботі інноваційні ідеї використання китайського досвіду в Україні для удосконалення професійної підготовки магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики на законодавчому, організаційному та змістовому рівнях.

Вважаємо, що елементи наукової новизни сформульовані коректно, їх кількість та кваліфікаційні ознаки відповідають нормативним вимогам.

*Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій,
сформульованих у дисертації*

Основні положення та висновки дисертаційної роботи викладено у 32 наукових працях, дві з яких опубліковані в іноземних наукових виданнях, одна стаття у виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Таке представлення результатів наукової роботи є достатнім. Кількість публікацій, обсяг, якість, повнота висвітлення результатів та розкриття змісту дисертації відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії». Зазначені публікації повною мірою висвітлюють основні наукові положення дисертації.

Результати дисертаційного дослідження представлено на науково-практичних, науково-методичних конференціях різного рівня:

- *міжнародних*: «Китай – Україна: напрями стратегічного партнерства» (м. Тяньцзінь, КНР, 2016); «Ценности в лингвокультурном аспекте: языковое сознание, коммуникация, текст» (м. Тяньцзінь, КНР, 2017); «Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід» (м. Відень, Австрія, 2017); «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи» (Хмельницький, 2017); «Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта – 2017: освітні трансформації у контексті європейської інтеграції і глобалізації» (Київ, 2017); «АВІА – 2017» (Київ, 2017); «Вища школа: удосконалення якості підготовки фахівців» (Київ, 2017, 2018), «Інноваційні технології у контексті іншомовної підготовки фахівця» (Полтава, 2018) тощо;

- *всеукраїнських*: «Сучасні тенденції розвитку української науки» (Переяслав-Хмельницький, 2018); «Теоретико-методичні засади вивчення англійської мови (партнерство школи й університету)» (Умань, 2018);

- *науково-методологічному семінарі* – «Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів» (Хмельницький, 2017).

Спрямованість науково-практичних конференцій, де відбувалася апробація дисертаційного дослідження, характер статей дисертантки, у яких відображено положення дисертації і результати проведених досліджень, повною мірою розкривають дослідницьку проблему професійної підготовки магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики в КНР. Загалом вважаємо, що дисертація пройшла належну апробацію; вона є самостійною науковою працею, що має завершений характер.

Високо оцінюючи результати наукових пошуків Л. О. Гунько загалом, слід зазначити, що дане дослідження не позбавлене **дискусійних моментів та зауважень:**

1. На с. 8 і с. 50 дисертації вказано, що в роботі «удосконалено змістове, технологічне та науково-методичне забезпечення професійної підготовки фахівців із прикладної лінгвістики в Україні з урахуванням особливостей китайського досвіду». Натомість правильніше було б зазначити, що в роботі визначено шляхи вдосконалення змістового, технологічного та науково-методичного забезпечення професійної підготовки фахівців із прикладної лінгвістики в Україні з урахуванням особливостей китайського досвіду.

2. У загальних висновках (висновок 3) слід було б більш розгорнуто перерахувати форми й методи навчання магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики в КНР.

3. У 4 висновку поданий недостатній перелік відмінного у професійній підготовці магістрів іноземної мови та прикладної лінгвістики в університетах України та Китаю. Зазначено лише, що «наявний спектр відмінних ознак у нормативно-законодавчому, науково-методичному, матеріальному, інформаційному забезпеченні процесу навчання».

4. На с. 100 дисертації вказано, що «у 2016 р. загальна кількість закордонних студентів, які навчаються в Китаї, становила 544 500», а нижче – «у 2016 р. кількість іноземних студентів перевищила 440 000». Таке формулювання видається незрозумілим.

5. У роботі наявна значна кількість орфографічних та стилістичних огріхів, як-то: «організація навчання майбутніх магістрів передбачає ... консультацію, практика, предметні олімпіади, державну підсумкова атестація» (с. 6); «Трансформації в українській освіти і наукових дослідження» (с. 13); «широкий кругозір» (с. 66); «...функціональне призначення цієї науки в Китаї набагато ширше, ніж в українській науковій думці...» (с. 68) тощо.

Висновок про відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження наукових ступенів»

Дисертаційне дослідження Гунько Л. О. є завершеною, самостійно виконаною науковою працею, що має теоретичне і практичне значення.

Виконане дослідження містить висунуті авторкою для прилюдного захисту наукові положення, а також обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретну задачу.

Висловлені зауваження і побажання не є принциповими для загальної високої оцінки дисертації. На основі проведеного аналізу можна стверджувати, що дисертаційна робота відповідає нормативним вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №167 від 06.03.2019 р., що разом із її успішним захистом дає підстави для присудження Гунько Любові Олександрівні наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Офіційний опонент:
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри іноземних мов
Воєнно-дипломатичної академії
імені Євгенія Березняка

Ольга НІТЕНКО

Підпис Нітенко О. В. засвідчую.
Начальник відділу персоналу та документального забезпечення
Воєнно-дипломатичної академії імені Євгенія Березняка

Юрій НОВОХАТНІЙ

“10” грудня 2020 року